

Зорянка вже цілком доросла. Їй завтра виповнюється аж 7 років! Вона вже вміє читати й писати, непогано малює і витинає, знає кілька слів англійською і мріє стати, як і її батько — археологом. Чи пак — археологинею. Це ж так цікаво — їздити на розкопки — і знаходити у шарах ґрунту рештки давніх цивілізацій! Складати з уламків горщиків та камінців картини минулого життя! Та щоб стати справжньою археологинею, потрібно ще сті-і-і-і-ільки всього вивчити! А Зорянка лише закінчила перший клас. Та не біда, як каже мама, «не біжи поперед батька в пекло», тобто — «не поспішай, всьому свій час».

А зараз Зорянка лежить у своєму ліжку — і ніяк не може заснути. Хвилюється. Ще б пак: уже завтра — її день народження! Ви ж теж хвилюєтеся перед своїм днем народження? Мрієте про подарунки? Думаєте, як відсвяткуєте? Куди поїдете? Правда?

Так от, Зорянині батьки пообіцяли, що цей день народження — 7 років! — вона запам'ятає на все життя. Бо це буде *Велика Мандрівка*! Зорянка непокоїться — куди вони поїдуть? Батьки сказали «сама побачиш» — і лише хитро усміхалися. Це так нечесно! Ну як тепер заснути?

— Доню, прокидайся! З днем народження!

Зорянка розплющила очі, біля її ліжка стояли батьки. Мама тримала в руках тачу з тортом, на якому красувалися сім запалених свічечок! Батько простягав новенький червоний наплічник — справжній, туристичний! — та ілюстровану енциклопедію «Давня історія України».

— Вітаємо, доню! Будь щаслива, здорова і завжди допитлива! Адже у світі ще стільки таємниць! А тепер збирайся, на нас чекає *Велика Мандрівка*!

Зорянка похапцем задула свічечки на торті, й мама одразу ж запакувала його в пластиковий контейнер і сховала у сумку, з якої вже визирав термос із гарячою кавою. Потім дівчинка склала в наплічник потрібний одяг, прихопила подаровану книжку — і за кілька хвилин уже стояла на порозі: «Я готова!».

Із Києва виїхали на світанку. Дорога заколисувала, та Зорянка не спала, вона гортала енциклопедію і допитувалася у батьків: «Ну куди ж ми їдемо? Куди-куди-куди?».

Мама сміялася, а тато лише хитро всміхався: «Сама побачиш! Ти там ще не бувала. Ми їдемо у *Минуле!*».

«У Минуле, — дивувалася Зорянка. — Де ж воно, оте Минуле? Це місто чи село так називається?»

Проминули Фастів, Білу Церкву, Жашків, а Минулого нема та й нема! Ось уже Умань позаду... Скільки ж іще їхати?

Ой, а може, вчені таки винайшли машину часу і саме їй, Зорянці, довірили її випробувати? А чом би й ні? Хто, як не діти, можуть подивитися на минуле чи майбутнє свіжим поглядом?

Лише на хвилиночку задрімала — і на тобі! Все прогавила! Зорянка розплющила очі й побачила, що їхня машина стоїть на парковці поблизу якогось музею, а довкола — групки людей. І молоді, і старші, і підлітки, навіть кілька карапузів у панамках. Усі про щось захоплено розмовляють, сміються, буцім давні знайомі. Дивно...

— Ой, а де ми?

— Ми в селі Легедзине, а ось це — історико-культурний заповідник «Трипільська культура».

— Трипільці? О, я про них щойно читала в отій енциклопедії, яку ви мені подарували! То тут жили трипільці?

Зорянка вийшла з машини, роззирнулася й роззявила рота від здивування: «Вони й досі тут живуть?!?».

Адже просто перед її очима постали дивовижні двоповерхові будинки! Глиняні коричнево-руді стіни, оздоблені химерними орнаментами, солом'яні стріхи... Один будинок, другий, третій... Скільки ж їх тут?

— Та ні, доню, звісно, вже не живуть, але жили колись дуже давно, шість тисяч років тому! Та й не лише тут, а від передгір'їв Східних Карпат до Дністра, а також у басейнах річок Серет, Прут і Дністер. Але саме тут, на Черкащині, було знайдено одинадцять великих поселень-гігантів: «Тальянки», «Веселий кут», «Майданець» та інші. Їх іще називають неолітичними протомістами, тобто сивими дідусями наших сучасних міст. Ще наприкінці 19 століття археологи відшукали тут ціле трипільське городище, площа якого — 450 гектарів! Уяви лишень, у III столітті до нашої ери тут стояло три тисячі будинків, у яких проживало п'ятнадцять тисяч людей!

Зорянка озирнулася, почувши галас біля музею.

— А хто всі ці люди довкола? Туристи?

— Вони, як і ми, приїхали на фестиваль «Толока», і всі ми гуртом будуватимемо трипільський дім!

— Справді? Такий, як оці? Усі разом? — Зорянка схопила тата за руку і потягла до дивовижних глиняних споруд. — Які ж вони гарнезні, ці трипільські будинки! І величезні! Два поверхи! І це — шість тисяч років тому! Аж не віриться! А в бабусиному селі досі лише одноповерхові... Чому? А можна мені зайти всередину? А залізти нагору? А що це таке? А це? А це?

